

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

ХТО ФІНАНСУЄ ЧОРНОМОРСЬКИЙ ФЛОТ? 2 стор.

ЛИСТИ НАШИХ ЧИТАЧІВ 2 стор.

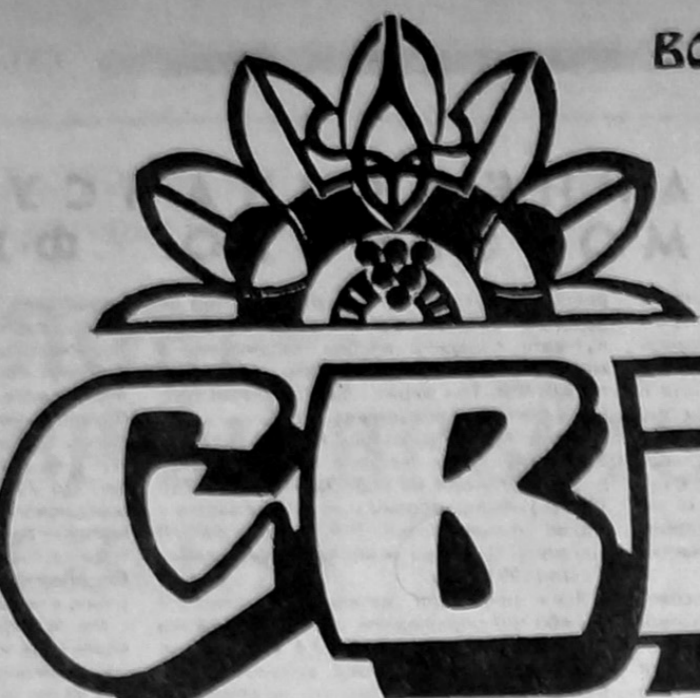
ПАТРІАРХ КРИМСЬКОЇ ПОЕЗІЇ 3 стор.

НА ГОЛУБОМУ ЕКРАНІ 4 стор.

Видається у Сімферополі

№ 6 (57) Субота, 5 лютого 1994 р.

Ціна договірною



КРИМСЬКА СВІТ СЬОГОДНІ

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЩО ДАЛІ?

Сьогодні вдалося дуже гарним місцем для Криму. Політичні просторі вирували тут, наче у велетенському котлі, під який кинуто підкладку і підкладка дрова.

Вибори першого Президента Криму... До цього являча була прикута увага, здається, усієї світової громадськості. Радіологою щедро транслювали різні прогнози, видавали в ефір коментарі та інтерв'ю різним політичним діячам. Тільки офіційний Київ мовчав. Мовчанка ця затуляла вуса, що ставило багатьох людей в якийсь невизначений стан. Якщо Київ мовчить, то чи не означає це, що вибори Президента в Криму мають законний характер і погоджені на найвищому рівні у столярному траді на Березі Дніпра?

Мовчанка Києва цілком задовольняла ті політичні сили, які задано поставили собі за мету відірвати Крим від України. Спочатку ці сили розгорнули кампанію підготовки всекримського референдуму, розпочали збирати підписи, вели шалену антиукраїнську агітацію. Тоді, здавалося, Київ поставився до проблем Криму уважно. Крим отримав додаткові кошти, скровину, матеріали для вирішення своїх господарських питань. І референдум Верховна Рада Криму відсунила на невизначений термін.

Хоча в Києві розуміли, що референдум перетворився в приманку, що бродить по сонячному пісокострі, але сам факт, що його не ставити проводити майже нічим часом, заспокоїв тривогу кримських можновладців. Це була помилка.

Зрозумівши, що референдум провести не вдасться, шовіністичні сили на чолі з РДК почали заходити з іншого боку. Виникла ідея президентства в Криму. Ця ідея, як магніт, притягла усіх. На цій ідеї солідаризувалися і керівники Криму, і комуністи, і шовіністи, і сепаратисти... Одні бачили в президентстві чудову можливість продовжувати панувати далі, як панували до цього. Інші шалено протестували в офіційних посередстві втраченню після КЧП владу. Були ж такі, що ідею референдуму прикрили ідеєю президентства.

Політичний фонем був стан життя. Слід зазначити, що після розвалу СРСР усі колонії республіки опинилися в тяжкому стані. Але незалежна Україна опинилася в найтяжчому. Пограбована країна з порожніми коморами, без своєї нафти, діамантів, золотого запасу, але зі своєю Чорнобилем опинилася перед складними проблемами. Як ксипідок — погіршення життя людей. Це було використано як політичний фон для проведення виборів Президента Криму.

Напередодні виборів і на першому їхньому етапі Крим накрив плава кримінальних злощобів. Вбивства, терористичні акти із застосуванням сучасної стрілецької зброї, замани на життя політичних і громадських діячів... Усе це не могло не злякати мешканців Криму. Вони зрозуміли, що існуюча влада нічого не зробить для покращення становища, бо вона вже НЕ ЗДАТНА нічого було зробити. З'явилася тільки одна надія. Вона була пов'язана з тим, хто щедро обіцяє швидке одужання. Такі ж настрії, звернені увагу, на увазі в Росії під час минулих виборів нового парламенту. Усі знають, чим ці російські вибори закінчилися.

Але Крим має свою специфіку. Цей зростаючий край має особливий клімат. Проросійські настрої тут здавна вирували з небезпечною силою. Проблема Севастополя, проблема Чорноморського флоту, проблема Криму взагалі... Так виникло кримське питання, — питання, підняте лівничим судом. Адже як випадково до Криму приїздили емігранти з Російської імперської держави. Не випадково і кримські сепаратисти навідувалися до Москви, знайомилися під дахом Білого дому з прибутком і розумінням.

Кримська це одна суттєва проблема. Маю на увазі російську ментальність, яка (устрою імперський, імперський, шовінізм, шовінізм, звернення над усіма європейськими братами). Хто має нагоду спілкуватися з учасниками ердековських мітингів, той не стане заперечувати, що я далекій від істини.

До цього сказаного треба додати і те, яку роль у підготовці виборів Президента Криму відіграла російськомовна преса. Переважна більшість російськомовних газет цілеспрямовано, послідовно і навально вела пропаганду сепаратизму, формуючи в кримському суспільстві відповідну громадську думку.

А Київ — як в рот води набрав!

Усе вищезазначене можна віднести до об'єктивних і суб'єктивних причин того, що сталося в Криму.

І лише молоді політичні партії, створені напередодні виборів, Український Громадський Коалітний Крим (УГКК) з першого дня свого існування повіли лінійно на бойкотування виборів, як антиконституційних (мається на увазі Конституція України) і, отже, протиправних. Було б наївно думати, що УГКК у кримському зростаючому середовищі знайде багато своїх прибічників і зробити вибори неможливими. УГКК розраховував на солідарність з боку кримських татар (меджліс), але ці сподівання не виправдалися. І все ж, можна сміливо стверджувати, що усі, хто підтримує ідею бойкоту, не є політичними ворогами (як заявив в теледебатах Олександр Кришталовичів М. Бегров), а люди честі, що стоять на засадах державотворення і самій відстоюють суверенність України як незалежної унітарної держави. Честь цих людей чиста.

Зі сніжкою 5-й ранку Центральна виборча комісія підвела підсумки заклятого «какорду». Як і очікувалося, першим Президентом Криму став «еміліон» військ КГБ по стрілібці з автомата Калашнікова Юрій Мешков. Замість, що згадаю про снайперські здібності належить самому п. Мешкову, яку він допустив в одному з інтерв'ю для «Кримської правди». Сталося те, що мало сталося — народ обрав того, кого було картки.

Не пройшли комуністи. Це їхні сербозин пороків. І, мабуть, вони вже ніколи не пройдуть. Але ж на третью місце опинився висуваючий Російській партії С. Шувайніков; це лише підкріплює той висновок, що над Кримом надовго завис тяжкий смог сепаратизму.

Час розставити все на свої місця. Звичайно, перед Президентом Ю. Мешков стоїть не дуже втішне майбутнє. На думку спостерігачів, Ю. Мешков зовсім не має конструктивної програми і не має правозадатної команди. До виборів йому доводилося виконувати роль пропагандиста, тепер він став безпосереднім виконавцем. А це, як казав Олександр Кришталовичів М. Бегров, зовсім не те, що треба для державотворення.

Зв'язками повідомленнями Ю. Мешков зареєстрував відхід від своїх передвиборчих обіцянок — «все і негайно». Не наполягає він і на миттєвому поверненні Криму до Росії, що, звичайно, дуже розчаровує тих, хто віддав йому свої голоси.

Оглядуючи те, що сталося, несподівано дійшов висновку: можливо, воно й не погано, що ТАК СТАЛОСЯ. Хай люди, врешті, побачать, ХТО є ХТО і зрозуміють наразі, що між об'єктивними і реаліями існує дуже велика відстань. Хочеться вірити, що процес прозріння затягнеться не надовго.

Так за кого проти кого голосували вибори Криму?

Не моє думку, визначальним ставили два чинники:

- а) Незадоволення людей кіншим станом життя, бідність і розчарування.
- б) Ностальгія російськомовного населення Криму. Згадаймо, як ВОНИ раділи, коли російський парламент (той, який пізніше був розстріляний Б. Єльцином з танків) прийняв ухвалу про статус Севастополя.

Я б навіть другий чинник поставив на передній план. Це дійсно так. Більше нічого не хочу коментувати, коментарі, як кажуть, зайві.

На другий день після виборів зустріч в тітку, з якою раніше мав одну, чи дві короткі розмови про державність і сепаратизм. Вона як кинулася до мене: «Ну как, радостно вам, что у нас теперь есть СВОЙ президент?»

На те я спокійно відповів: «Для вас это — явление, а для нас — просто процесс». Ось і все.

Олександр КУЛИК

НОВИНИ

ВИБІР МОРОЗОВА

Екс-міністр оборони України Костянтин Морозов, відхиливши багато більш привабливих пропозицій, дав згоду на висунення своєї кандидатури до нового парламенту по округу № 1, що у Києві.

17 січня К. Морозов зустрівся з представниками студентських та молодіжних організацій. «Якщо я матиму вашу підтримку, — відзначив екс-міністр, — я певен у перемозі. Якщо ви відмовите мені у підтримці, я зніму свою кандидатуру».

К. Морозов таку підтримку отримав. Про це заявили представники понад 10 молодіжних організацій, серед них такі, як Центральний Союз Українського Студентства, Українська Студентська Спілка, Молодіжна Організація Республіканців України та інші.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ВИХІД

Вихід з фінансової кризи на Кременчуцькій зуттєвій фабриці знайдено. Відтепер робітникам платитимуть зарплату частково зуттями. На сьогоднішній день працівникам видають по парі змювних черевків. Однак якості їхня така, що реалізувати їх дуже нелегко. Лишається єдине — вичати досвід робітників і варити з черевків їжу...

ВИСТАВКА-ПРЕЗЕНТАЦІЯ

2 лютого одному з найвідоміших японських художників Якову Михайловичу Басову виповнилося 80 років. А через 10 днів після цієї події в Сімферопольському краєзнавчому музеї відкриється персональна виставка його робіт під назвою «Згадаю про Крим». Тут буде виставлено понад 100 чудових аquareлей, які після виставки автор вирішив подарувати Комітету по охороні пам'яток Криму.



Зупинилася мить...
Жінка піде, розтане в надвечірньому тумані, але з вами назавжди залишиться вогненний поліск її тернових очей і усмішка, як вічна загадка жіночої душі.

Фотопортрет
Миколи ПЛІЩЕЧНИКА.
М. Севастополь.

Зовнішня політика

КИЇВ ПІДСИЛЮЄ ВПЛИВ НА БАЛКАНАХ

Минулого тижня міністр закордонних справ нашої держави А. Зленко здійснив довгоочікуваний візит до Хорватії та Словенії. Ця поїздка через ряд причин довго відкладалася, і тому українська делегація намагалася якось підкреслити свою зацікавленість у розвитку взаємин з цими державами. Активність України в цьому регіоні підсилювали її позиції як учасниці миротворчого процесу на Балканах. А. Зленко побував у розташований український батальйон контингенту ООН в Сараєво. Під час переговорів глава українського зовнішньополітичного відомства, крім того, з'ясував, що могла б наша держава зробити для розв'язання «балканського вузла».

Члени української делегації провели широкі консультації, аби відшукати реальні можливості інтенсифікації економічних зв'язків з Словенією і Хорватією, бо нині для нас це вкрай актуально. Міністри закордонних справ підписали низку документів, що створює часткову правову базу для розширення контактів.

Спостерігаючи за подіями відрегулювали на активність Києва в цьому регіоні, проте відзначили, що зближення його з Загребом і Люблянью зрозуміле: тут є спільне бажання всіх, де кожен, шануючи прагнення іншого, відшукує свої інтереси. Так, Хорватія передусім використовує можливість заручитися підтримкою України у протистоянні з сербами. А. Зленко наголосив, що позиція Загребу після відвідин цієї країни стала зрозумілішою. Водночас заявив, що врегулювання конфлікту на Балканах можливе тільки за врахування всіх можливостей і інтересів.

Отож Україна відповідно реагуватиме на прохання хорватської сторони, не відходячи від свого принципу вняженості. В контактах зі Словенією, за словами А. Зленка, час перейти від слів до конкретних справ. Зокрема, для господарської співпраці в Люблянью пройде ділова конференція підприємців

двох країн, що запропонував міністр закордонних справ Словенії Л. Петерле. Україна сподівається на допомогу своїх партнерів для якомога швидшого вступу її до Центральноєвропейської ініціативи, до чого холодно ставиться Італія та Австрія. Проте Київ, намагаючись всіляко підкреслити своє бажання тісно контактувати з Загребом та Люблянью, водночас ніяк не спрощується відкрити свої посольства в цих державах. Певне, така ситуація впливала на те, що відносини між цими країнами перебували в закордонному стані при загальній доброзичливій атмосфері між ними. Хотілося б сподіватися на те, що змелетрус, який стався в Хорватії у день початку офіційного візиту А. Зленка, стряєне пліюку з цих взаємин. Треба сказати, що цей крок буде взаємовигідний. Приїзд Української делегації збівся з перебуванням тут досить відомого Володимиром Жириновського.

Місцеві журналісти так прокоментували цей факт: «З Україною ведуться серйозні переговори, а з Росії приїжджають парламентарії-комеданти».

Микола ШКАТУЛЯК,
«Українська панорама».

ЧИНОВНИКИ РОЗКРАДАЮТЬ ЗЕМЛЮ

Найкращі землі запасу в Баштанському районі на Миколаївщині виявилися «приватизованими» людьми, які не мають нічого спільного із сільським господарством. Липовани фермерами стали представники районної та обласної держадміністрації, жителі сусідніх областей і навіть інших держав. Велику зацікавленість до цієї справи чомусь проявляє народний депутат України Потебенюк.

Народне віче, яке відбулося в Баштанці, висловило категоричну вимогу відставки представника Президента в районі та відкликання депутата усіх рівнів, причетних до розкрадання землі. От тільки невідомо, чи вдасться батанцям домогтися виконання цієї ухвали.

КТО СПИТ В БРАТСКИХ МОГИЛАХ СЕВАСТОПОЛЯ?

Сейчас ведем разговор и пишу, мол, Севастополь — город русской славы. Однако Севастополь всегда тысячами нитей был связан как с Россией, так и с Украиной. А недоразумения по поводу его принадлежности стали возникать вместе с распадом СССР, появлением самостоятельных государств. Часть россиян ошутила себя заделой, оказавшись оторванной от России, тем более, что Россия платит своим офицерам, пенсионерам и другим категориям граждан гораздо больше, чем Украина. А если бы дело обстоит иначе, то, вероятно, все, и вопроса о принадлежности Севастополя не возникло бы и орол его славы не потребовалось бы пускаться в потребительский оборот.

Но не убедительней ли политико-потребительских амбиций говорит сама история? В свое время на всю Российскую империю гремело имя Петра Кошки — украинского хлопца из села Омичинцы, что на Виничине, в конце боевой славы воевал в 25-й Чувашской дивизии на одном из важнейших — Мичензевском направлении. 287-й полк этой дивизии возглавлял Дьякончук. Полк сражался героически.

Только в Бельбекской долине во время одного боя и только один артыдивизион потерял младшего сержанта Василия

Василия Кошки — украинского пареня из поселка Новый Буг Николаевской области. С какой думой он шел на смерть? Может быть, о своей растерзанной Украине? Но о славе вряд ли тогда думал пулеметчик. Не помышлял о том, кому будет принадлежать эта самая слава и Иван Красносельский, тоже украинец из села Елпашевка Черниговской области, последовал за своим другом и уничтожил еще два танка. Как разделить эту славу? Как разделить русских от украинцев, которые вместе спят в братской могиле на высоте Дуванкоза?

В боевой летописи Севастополя много тысяч украинских фамилий: как прославленных, так и неизвестных: Плавацкий, Богатырь, Коломоєць, Дьякончук, Зозуля, Хвостинко, Майбородо, Куцунский... Кресты на них из Кривинского района Днепропетровской области Иван Богатырь в дни обороны Севастополя уничтожил на снайперской вытожке 75 гитлеровцев, командовал прославленной 25-й Чувашской дивизией на одном из важнейших — Мичензевском направлении. 287-й полк этой дивизии возглавлял Дьякончук. Полк сражался героически.

Только в Бельбекской долине во время одного боя и только один артыдивизион потерял младшего сержанта Василия

Майбородо, лейтенанта Виктора Куцунского и многих других украинцев, которые отражали наступление превосходящих сил противника.

Грозную опасность представляли собой и магнитные мины огромной взрывной мощи, которые сбрасывали фашисты с самолетов в Черное море, Иван Щепаченко, Иосиф Ефременко, Григорий Орехименко и многие другие украинцы лодочной ценой собственных жизней обезвреживали мины невазвестных конструкций. Минер Ефременко погиб. Щепаченко был ранен.

Да и в наши дни украинцы, русские, как и люди других национальностей, остаются верны давним традициям. Вспомним трагичные мни в Суэцком канале, эвакуацию беженцев из городов Грузин под артиллерийско-автоматным огнем, за что многие моряки были представлены к боевым наградам.

Так какие еще нужны аргументы и комментарии относительно сугубо «русской» славы города Севастополя? Думаю, те, кто спит в севавтопольской земле и кто завещал свою славу живым, не одобрили бы эти притязания да и сам унизительный дележ.

Валентин ЛЕНЬ,
юрист.
г. Севастополь.

Українська служба Бі-Бі-Сі

У наших програмах ви зможете почути новини зі світу і, зокрема з України, коротенькі тематичні передачі

Наші програми включають також рубрики

- Музична сторінка
- Головна тема дня у Британії
- Огляд британських газет
- Хвилинка англійської мови
- Новини бізнесу
- Повідомлення про погоду

Наприкінці тижня ми передаємо:

- огляд місцевих подій у Британії
- «КАЛЕЙДОСКОП»
- тематичні програми
- «СВІТ СЬОГОДНІ»

Ми виходимо в ефір щодня о 7.00 і о 22.00 за кримським часом на частоті

7.00 - 7.30 9915, 11845 та 12020 кГц
612 кГц
(на середніх хвилях) для Київщини

22.00 - 22.30 9795, 9825 та 11950 кГц
612 кГц (на середніх хвилях) для Київщини

ПОЛТАВЩИНА І ВИБОРИ

Згідно з домовленістю між обласними організаціями Народного Руху та Української Республіканської партії на Полтавщині утворено 2 виборчі комітети

Постійно діючі наради демократичних партій та громадських організацій. Один з них діятиме у Полтаві, другий — у Кременчуці. Відбулася зустріч керівників Кременчуцького

регіонального виборчого комітету із співголосою демократичного об'єднання «Україна» Левком Лук'яненко, на який було обговорено політичну ситуацію в області та заходи, спрямовані на забезпечення перемоги на парламентських виборах кандидатів від демократичних сил.

Загальне число претендентів у трьох виборчих округах Полтави досягло 57 осіб. Величезна кількість потенційних кандидатів, як зазначають спостерігачі, ставить під сумнів саму можливість проведення виборів. Така кількість кандидатів не дає можливості зробити більш-менш осмислений вибір, а перетворює вибори на тираж лотарей.



Цим днями пошта «КС» поповнилася багатьма листами. Це закономірно, адже події, що відбувалися і відбуваються в суспільно-політичному житті Криму, привернули увагу багатьох людей.

Ми дуже вдячні, що наші читачі продовжують живе спілкування з нашою газетою, аби хоча б в ній свого терплячого і уважного співбесіdnика. Однак в редакційній пошті є і критичні відгуки. Що ж, це теж непогано, бо це означає, що наше друковане слово когось непокоїть, читачі хочуть, щоб наша газета стала ще кращою. Дякуємо за критику і застереження, що слово читача для нас — слово особливий ваги. Тому ми продовжуємо друкувати ваші листи, шановні читачі, зберігаючи мову і стиль ваших надсилань. Життя є життя. Кожна людина має право на власну думку і власне світобачення. Ще раз дякуємо за увагу до нашого часопису.

Віддів листів «Кримської світлиці».

«Здравствуйте, уважаемая редакция.

Пішу Вам во второй раз, первое мое письмо Вы опубликовали в одном из первых номеров газеты в 1993 году. В прошлом году газеты Вашу я покупал в книжке, а в 1994 году подписался. И не жалко! Ибо Ваша газета — единственная в Крыму, которая довольно деликатно, довольно доходливо, довольно правдиво освещает ситуацию на нашем полуострове и за его пределами, при этом не ущемляя (я бы сказал, не оскорбляя) своих оппонентов. Честно говоря, являясь за перо мене заставило одно обстоятельство. Это — ежедневная настоящая атака наших некоторых «независимых» и «коммунистических» газет на государство Украины при полном молчании правительства, парламента и депутатов этого государства.

Я — так называемый «полукровка», т. е. мать — украинка, отец — русский. Мне одинаково дороги как идеалы украинского, так и русского народов. К моему несчастью, я являюсь также подписчиком «независимой» газеты «Крымская правда». Но когда я ее открываю, мне становится стыдно за русский народ, от имени которого пишет эта газета. Из номера в номер под крикливыми антиукраинскими заголовками эта газета пишет об отделе Крыма от Украины, несмотря на то, что целостность границ Украины поддержана мировым сообществом.

Тяжело после развала Союза всем бывшим республикам, но поскольку «правопреемница» Россия оставила все себе, Украине втроено тяжелее... Тяжело и от неумного правительства, и от искусственной блокады со стороны России, тяжело и от слабого продвижения реформ. Так надо вместе Криму с Украиной искать пути выхода из этого кризиса.

Если мы хотим в многонациональном Крыму строить мир, строить экономически развитый регион, то это надо делать не теми методами и не теми способами, которые нам предлагает «независимая» «Крымская правда». Ей бы я еще посоветовал не забывать, что в Крыму, кроме русскоязычного населения, проживает много представителей других национальностей, и которым надо относиться уважительнее. Тем самым мы бы создали гармонично мир на крымской земле.

Ю. В. КОПЫЛОВ.

г. Симферополь.

«Директору Кам'янець-Подільського районного вузла зв'язку п. М. Степанюку.

Копія: головному редактору газети «Кримська світлиця» п. О. Кулюку.

Перезак 7/100 від 20 грудня 1993 року на суму сімдесят п'ять крб. відшкодування за надоставлену газету «Західна Україна» № 467 — 13 листопада 1993 року перерахувати на розрахунковий рахунок редакції газети «Кримська світлиця» № 609 у Симферопольському відділенні Укробанку «Відродження», МФО 324861, а мені підтвердження про його перерахування.

Чубен Петро Олексійович.

281915, м. Кам'янець-Подільський, 15, вул. 30 років Перемоги, 12, кв. 10».

«Ех, було колись в Україні!.. Бувало тільки-но почне сиріти, а вже шум-гам, риплять вози, хрюпуть кони, мугає, бекає, меккає по різних закутках. А над всім цим завершально: «На ярмарок! На ярмарок!»

Зараз інші часи настали, тому і не дивно, що і заклики настали інші. Замість «На ярмарок!» все частіше лунає: «На вибори!».

— За кого голосуватимете? — запитав дід Севирида, який сміливо любив лаяти сучасні порядки.

— А-а-а... — малає сердито рукою старий, — ні за кого!

— То і на вибори не підете?

— Не знаю, — хрютуть всу дід. — Як скажуть...

Хто скаже, дід не утисочив. Але і так зрозуміло — не демократи. Бо дід пак із шюденою і шонічню. Кого ж, як не демократів лаяти за усі наші негаразди!

А спробуй спитати тих, що при владі. Боязко, бо це вугілля не дадуть, чи пенсію затримують.

Отака okaza трапилась. Скажуть старому — голосує, він і проголосує, а потім знову демократів лаятиме. бо політикою, як сам дід заявив, він не займається...

П. СУЩЕНКО.

с. Олександрівка, Красногвардійський район, Крим»

«Уважаемая редакция «Крымская светлица»! Сегодня, т. е. 19 января, услышала по радио о трагедии, что произошла в Симферополе, а 16 января я так сильно переживала за выборы, что видела явление: видела Кравчука бледного и лица в крови. Очень вас прошу кончайте игру с выборами, иначе они обидутся очень дорого и даже, может, с потерей Крима. Я не буду писать свою фамилию, потому что это не важно. Важно найти другой выход, но не призывать к выборам...».

[Такого змісту прийшло аж 2 листи. Адреса — м. Алуща — прим. редакції].

«Шановні пані і панове з «Кримської світлиці», добрий день вам чи вечір!

Зараз настає чудовий час для молоді. Головне, що хоч трохи є якась демократія і свобода, бізнес і секс. Бізнес можна робити на всьому, але це погано, що багате купка людей, а більшість не може звести киць з кицьками. Така проблема і у мене з моім другом Валеріою.

Через труднощі Валерій змушений був розлучитися зі своєю любимою газетою «Молоді України», розлучився він і з «Советским спортом». Ой, як Валера незадоволений, що так відбувається! Він так любить спорт! Жаль, що влітку цього року має відбутися чемпіонат світу з футболу, якже Валерій бути без футболу!

Цього року Валера передплатив «Кримську світлицю», передплатна ціна якої нам під силу. Тепер ми разом читаємо цю газету, обговорюємо окремі статті. З інтересом прочитали № 1 «Кримської світлиці». Сподіваюсь колонка редактора репліка «Перевірка на дорогі», писаня «Село мов». В № 2 «Кримської світлиці» сподобалась добрика листів. Листи — лише будь-якої газети. А ще поділяється гумор, зокрема гумореска «Молитва для втручати і невтручати».

Але хотілось, щоб ваша газета сміливіше писала про нашу дійсність, особливо про реформу. Держава визнає релігію, однак церква не отримує дотації, Чому!

Світлана БОГАЙЧУК.

с. Рокитне, Рівненська область».

«Вельмишановний пане редакторе! З великим задоволенням я одержав і вже прочитав два номери «Кримської світлиці». Правда, яшли вони до нас із запізненням на 5 днів але це нічого.

Пишіть так і далі! Дан Боже вам багато сил і творчої наснаги. Вірю, що Ваша газета принесе користі Україні. Щастя Вам в Новому році!

Христос Рождається.

З повагою Олег ГУСАК.

м. Івано-Франківськ».

ЯК Я ГОЛОСУВАВ РОЗЧИСТИМО ДАВНІ ДЖЕРЕЛА ЧИ Ж КОЛЯДКИ СПІВАЄ УКРАЇНА?

ЗАКОМ МОВ ДИШЛО

Хочу поділитися з вами з приводу своєї участі в голосуванні на виборах президента Криму. А спонукала мене до цього радіопередача, що відбулася наступного дня. Маю на увазі діалог кримського кореспондента з головою республіканської комісії по виборам В. В. Агасуф'євим.

На запитання кореспондента, чи були активні виборці, я почув таку відповідь: «На цей раз активність була високою, особливо в сільських районах».

І ось я вирішив на особистому прикладі розповісти вам про ту активність. На виборчий деньниці села Уютного Сакського району я одержав бюлетень і розглянув в списку.

— Чи можу я проголосувати за своєю дружиною?

— Так.

— А за сусідку?

— Можете.

Отже, я і проголосував вразу за трьох. Мабуть, в цьому і причина такого високого проценту участі громадян у виборах. Зовсім як у застінні часі! Виявляється, у виборчій системі нічого не змінилось.

Пригадався з цього приводу українське народне прислів'я: «Який закон — таке і діло». Куди направив — туди й вилізло».

А. ШЕВЧЕНКО.

с. Уютное, Сакського району.

ЧЕРВОНОПУЗИЙ ДЕПУТАТ

25 січня на пленарному засіданні Верховної Ради України обговорювався проєкт Конституції нашої держави. Ось слово має депутат Червоного. Що він пропонує цього разу? По-перше, порізати Україну на шматки, утворивши федеративні державні устрій. По-друге, ввести в обіг іншомовну мову як державну, що українці назавжди забули, що так існує гілля рідної мови. Далі, Черводег пропонує ввести червону символіку...

Привертая увагу і та ненависть, з якою цей депутат говорить про українців, про таких знаних людей, як Іван Драч, по еті громадянин.

З таким знахарним презирством про Україну може говорити тільки закордонний, а не народний депутат. Дивно, що його ніяк не можна відкликати. Можливо, хоч нові вибори Верховної Ради України пройнуть під гаслом особливої вимогливості виборців. Настав час обирати справжніх патріотів, а не базилі.

Олес ЮХИМЕНКО

м. Сакки

ЧИМ ДОПОМОГТИ?

Пише наш новий читач нашого часопису. Я постійно стежу за розвитком подій в Криму. Багато думаю про Україну, а ми, може зарадити нашим зусиллям по ребудові Української держави, що мусує зробити, аби не втратили кримську землю з м'ясом від матері-України!

Але я — пенсіонер, можу зробити тільки передплату на ваш часопис, залучити інших до неї, щоб таким чином підтримати вас. А моральну підтримку надасть вам моя душа, в яку отчець наш небесний на старість заронив мені вогонь слова і рими.

Г. С. Сковороді

В який би край Тебе не гнало доля, Завжди ти пам'ятай, З якого вирис поля О скільки нам розмаїя Поміжувать дорогі! Вони — за виднокря!

Т. ФЕДОРЕНКО.

ДЕЩО ПРО КОЛЯДКИ І РАДІОБЛОКАДКИ

Завдяки товаришів В. А. Астахову, президенту ТРК «Ярм» і водночас голові постійної комісії з питань громадської безпеки в Республіці Крим, Ялті ВР Республіки Крим, Ялті транспортні лише одна з п'яти на тиждень українськомовних кримських радіопередач. Решта бюлетень мережею яттинського радіомовлення. Отакі гаслястих привітань у нації по-астрого-астрого!

Але навіть та єдина суботня передача «Два колорити», що якимось дивом іноді пробивається до яттинських радіослухачів, з часом втрачає свою колонію привабливості. Рідзаної суботи почує з цих передач, нібито українці запозичили колядки десні на Заході, принаймні в Італії. Дуже бажано це стало за мій «безталанний» народ. А це прикро про журналістку Б. Іванову, яка часто заводить українські передачі до мажоритських російських радіопрограм, а цього разу допустив таку суттєву помилку.

Колядки та щедривки — це слово це дохристиянської, язичницької душі наших пращурів. Вони доносили нам відомим тв. досі, які відбувалися на нашій землі з давнього до славянських часів Київської Русі. І зовсім не духовне зазначення, а духовне помудрення — самобутнього, національного життя язичницької як і раніше омиської людини.

Та чи варто було про це нагадувати якби вплив від того не позначився на цивілізації

Микола ДОБРОДІ, член товариства «Просвіта».

м. Ялта.

ДО ПИТАННЯ ФІНАНСУВАННЯ ЧОРНОМОРЬСЬКОГО ФЛОТУ

Останнім часом засоби масової інформації надрукували ряд матеріалів, які стосуються питання фінансування Чорноморського флоту. В них, як і в передачах телебачення, на адресу України та її Міністерства оборони зроблені закиди про порушення українсько-російських угод з питань фінансування флоту. Навіть наводяться цифри. Наприклад, зазначається, що станом на 29 жовтня минулого року із загальної суми кредитів 96977,7 млн. карбованців наданих флотові, українська частка становить лише 22,6 відсотка.

Ці цифри потрапили до засобів масової інформації з поданих начальниці фінансової служби Чорноморського флоту. Як не дивно, але таке важливе питання, як фінансування, не примусило журналістів поцікавитися думкою української сторони. Ми вирішили випирати цей недолік, звернувшись за поясненнями безпосередньо до начальниці фінансової служби ВМС України полковника Віктора Коберника, котрий як експерт брав участь у підготовці угод з питань фінансування флоту.

Ось що він розповів:

Будь-які цифрові дані потребують обережної оцінки і обов'язково перевірки. Якщо претензії пред'являються Україні, то можна було б винести просто: дати можливість Міністерству оборони України спільно з Міністерством оборони Росії здійснити ревізю. За положенням такі ревізії мають проводитися не менше одного разу на два роки. Остання ревізія на ЧФ відбулася в липні 1991 року. Якби така

ревізія відбулась і в 1993 році, то тоді не довелося б правоохоронним органам розпитувати складний клубок зловживань в міно-торпедному арсеналі, паливній службі ЧФ. Там якраз і були виявлені серйозні фінансові порушення.

Тепер повернемося до нашого питання. Відповідно до спільної українсько-російської угоди на перехідний період (до 1995 р.) обидві сторони мають рівні частки у справі фінансування ЧФ, тобто по 50 відсотків. Ця угода знайшла підтвердження у квітні 1993 року.

Яна річ, коли начальниці фінансової служби ЧФ оприлюднили «факт», що частка України становить тільки 22,6 відсотка, це викликає обурення серед високоскоростних морян, а також серед тих, хто їм співчуває. Саме таку мету і переслідують засоби масової інформації, котрі щедро й завзято маркують неправду.

Є ще одна суттєва деталь. Головний фінансист ЧФ полковник Жуков багато чого свідомо замовчує. Наприклад, те, з яких сум здійснюються розрахунки. Хочу наголосити, що угода не дозволяє будь-яких односторонніх фінансових дій. Однак Росія прийняла своє рішення вжити на ЧФ коефіцієнт різниці карбованця до рубля. Таким чином, МО Росії взяло на себе усі збитки за цю угоду. Ці збитки, звісно, не можуть входити в процентну частку України. Україна не може взяти на себе і втрати, пов'язані з утриманням тих кораблів, на яких майорять андріївські прапори.

У грудні минулого року МО України пере-

рахувало судоремонтні заводам 21 млрд. карбованців як погашення боргу Чорноморського флоту. Було проявлено турботу і про те, щоб колективи підприємств своєчасно одержали зарплату. Фінансування здійснює служба ВМС України. Однак начальниці фінансової служби ЧФ у грудні повернули нам гроші, пояснивши, що «зазначена сума за рішенням командуючого ЧФ буде зарекована на бюджетні рахунок фінансової служби ЧФ тільки в тому разі, коли перерахування зробіть безпосередньо фінуправління МО України, а не ВМС».

Ми ж вирішили, що інтереси трудових колективів не можна ігнорувати на догоду начальницьким амбіціям і провели розрахунок на цю суму безпосередньо з заводами.

Хотілося б торкнутися ще одного тактичного маневру командувача ЧФ. Не секрет, що багато адміралів та офіцерів флоту, використовуючи різні лазівки, намагаються частіше, ніж раз на рік (при влізді у відпустку) одержувати грошові виплати в рублях. Переводжачі їх потім у карбованці, вони мають непогані наварі.

Словом, є багато фінансових нюансів, про які командувач ЧФ воліє мовчати. І тому як відволікаючи маневр використовуються різні інстанції, ведецься цілеспрямована робота громадської думки, піднімаються негативні емоції на адресу України.

Петро ПАВЛЮК, референт прес-центру ВМС України.

УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У РИМІ

Це сданий у світі український університет богословського спрямування. 28 листопада 1963-го голова Української Греко-Католицької церкви митрополит (пізніше кардинал і патріарх) Йосиф Сліпий вивав у Римі грамоту, якою засновано Український Католицький університет імені Климента, четвертого папи римського (88-97 роки н. е.). Він до речі спочив у Криму, і на його мощах християнський університет у Києві перший мурований християнський храм — Десятинну церкву.

Статут УКУ затверджено 1966-го, коли будинок університету був закінчений (архітектор Лючіо ді Стефано, скульптурне оздоблення фасаду і майдану, включно з пам'ятниками І. Котляревському, М. Шашкевичу і Т. Шевченкові, — професор Уго Мацен). У 1967-1969 роках біля УКУ зведено українських кафедральних соборів св. Софії (архітектор Лючіо ді Стефано), а також Коллею св. Софії. В університеті вчаться юнаки з діаспори і України, які мають закінчену середню богословську освіту (колегія чи семінарія). Крім сучасних дисциплін (літургики, гомілетики, канонічного права, егзегетики, історії церкви), викладають історію України, теорію і історію літератури, тут узагальнюють знання української мови, вивчають і західні, передусім італійську. Вихованці працюють як пастори (святильники) і науковці. Кращі випускники захищають магістерські і докторські дисертації. Ректором УКУ є доктор богослов'я професор Іван Хома — учень і сподвижник патріарха Йосифа Сліпого (1892-1984), виконавець його заповіту.

Д. СТЕПОВИК, доктор мистецтвознавства.

ПЕРЕДАНО АРХІВ УНР

1980 року всі матеріали (а це десятки тисяч документів), що стосувались діяльності уряду Української Народної Республіки у вигнанні, спеціально уповноважена комісія передала до кількох національних архівів Канади. При тому було застерезено, що вони зберігатимуться там доти, доки Україна не стане незалежною. І от цим днями цинни для історії нашої країни архів уряду УНР урочно передано до Києва. На цьому переданні були присутніми представники від уряду Канади, українського посольства та Головархіву України. Тепер власні сторінки за волю вичитатимуться на батьківщині.

Наш кор.

СУМНА ДОЛЯ БІБЛІОТЕК

Колішня Публічна бібліотека в Києві, заснована 130 років тому [за коментарі вона називалася ім'ям КПРС], одержала статус Національної парламентської бібліотеки. Звичайно, головний бібліотекар України далеко до американського Конгресу США та київських стандартів технічної оснащеності. Але і тут 4 мільйонні книжкові фонди, бібліотека співробітничав з 200 міжнародними організаціями. Саме на базі цього київського вклада, імовірно, розпочнеься створення банку даних про вторинну інформацію і взагалі реорганізація бібліотечної справи в Україні. Дуже бажано, щоб збереження цього типу (в першу чергу районні та сільські бібліотеки) поки що були. Поповнювати книжкові фонди стало важко. Ще два роки тому звичайна районна бібліотека столиці отримувала в середньому 3 тисячі нових книжок щорічно, а тепер — кілька сотень.

Сумним прикладом може бути доля наукової бібліотеки імені Івана Франка в Симферополі, нове призначення для якої місцева влада не спроможна: ніяк поповнювати вже кілька десятиліть. У результаті більша частина книжок просто вилучена з обігу, як то мовиться, до ліпшого часу.

Володимир СКАЧКО, «Українська панорама».



УЧИЛИЦЮ МИЛОСЕРДЯ-75

Виповнилося 75 років Симферопольському базовому медичному училищу. Це один із найстаріших навчальних закладів Криму, який готує середній медичний персонал. Учні обирають свою спеціалізацію лікувальну справу, акушерство, де навчаються 2,5 роки, і оволодівають професією медичних сестер протягом двох років.

Нині в училищі навчаються 850 юнаків і дівчат. На вечірньому відділенні, це близько ста осіб. У лютому нинішнього року дипломи одержать 150 молодих фельдшерів і акушерів. А в липні 240 медичних сестер приступять до роботи в лікарні, поліклініки, на підприємства, в дитячі заклади.

Крім головного навчального корпусу, училище має п'ять типових верховин гуртожитків у вулиці Лізи Чанкіної. Тут обладнані навчальні лабораторії, кабінети з медичними апаратами і приладами, необхідними інструментарієм. Заняття в кабінетах і лабораторіях ведуть відоклені лікарі.

На змисок учні першого року навчання під керівництвом лікаря-терапевта Ірини Олександрівни Смутчак на практичних заняттях з клінічної медицини; випускники — майбутні фельдшери Олена Хромих з Алущи (Зліва) і Ганна Жиленко з Симферополя у лабораторії.

Текст і фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

НОМЕНКЛАТУРА: НОВІ ВЛАСНИКИ ВИХОДЯТЬ НА АРЕНУ

Чи не найважливішим політичним парадоксом колишньої епохи монолітної однопартійності було те, що єдина комуністична партія являла собою «ландорни ярмачі» майбутнього багатопартійного плюралізму. А саме в КПРС (чи КПУ конкретно) були зосереджені всі іти, в кого не всталося рішення відверто протестувати і наразитися на гоніння, але вони шшли до партійних лав, щоб зможти щось зробити, удосконалити, поліпшити зсередній (умовно: романтики, приховані дисиденти); іти, то елементарно використовував партію не як можливість задовольнити ці реалізовані свої ідеологічно-загальноі інтереси, а як єдиний безпрограшний інструментарій для кар'єрного зростання, або по партійній чи по будь-якій іншій лінії, зокрема, адміністративній (голі прагматичні або «професійні комуністи», які за любов до комунізму одержали гроші).

Всі вони складали в минулому часті партійно-державні номенклатури, сьогодні всі разом вони становлять політичну та економічну еліту незалежної України, причому увазі політичний спектр (від крайніх лівих до крайніх правих), бо звільняє можливість реалізувати будь-які свої політичні схильності. Є формально безпартійні політики («професійні українці») і тепер гроші отримують за любов до України, але ідеться не про політичні відмінності, а про різне ставлення різних класів

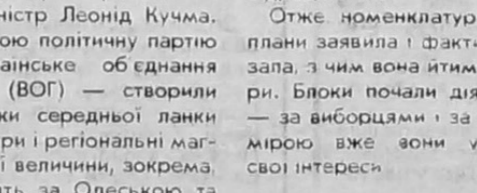
номенклатури до держави, а через неї — і до властості, бо й досі в нас не подолані безпосередній зв'язок між перебуванням у державних структурах і можливістю здобувати властність і розпоряджатися нею. Одні хочуть і далі ставати великими власниками — підприємцями, привілеями при цьому уможливлені зацентровані державі. Другі вже мають властність, частину з неї вони теж «приватизували», частину створили заново, але тепер хочуть створити таку відповідну політико-правову базу, що держава не втручалась в діяльність приватної властності, окрім вилучення податків. Першим потрібні повільні реформи, другим — швидка лібералізація. Останнім часом розкол між різними групами номенклатури значно посилюється і почав організаційно-політичне оформлення. По-перше, партія владі підтвердила свій курс на жорсткішу централізацію. По-друге, розколовся і як такі нові власники. Про створення свого Мікрореального блоку реформ (МБР) заявили колишні — заступник спікера парламенту Володимир Гриньов і прем'єр-міністр Леонід Кучма. За ними свою політичну партію — «Всеукраїнське об'єднання «Фронт» (ВФ) — створили представники середньої ланки номенклатури і регіональні магнати першої величини, зокрема, ті, що стоять за Одеською та Закарпатською вільними зонами. Обидва угруповання оприлюднили свої програмні прин-

ципи, і вже можна зробити їх попередній аналіз. Спільне в них — це готовність взяти на себе всю відповідальність за справи в країні і в регіонах, створити під кожним з програмних пунктів команду фахівців, провести приватизацію, залунити інфляцію тощо. Спільне в політиці полягає в тому, що всі вони візьмуть участь у парламентських і президентських виборах. Ще їй єдине значна матеріальна база, що стоїть за ними і може добре допомогти на виборах.

Відмінність — у характері і забарвленні пропонованих реформ. МБР пропонує еволюційні, соціально орієнтовані ринкові реформи. ВФ виступає за ліберальну політику в цілому, але в певних аспектах — за більш жорстку інтеграцію в СНД, якщо це сприяє економічному відновленню.

Отже номенклатура про свої плани заявила і фактично показала, з чим вона йтиме на вибори. Блоки почали діяти. Слово — за виборцями і за тим, якою мірою вже вони усвідомили свої інтереси.

Володимир СКАЧКО, «Українська панорама».



Костянтина ДУДЧЕНКА.



До 100-річчя від дня народження Григорія Петникова

ПОЕТ ВРАНІШНЬОГО СВІТЛА

Поетом радості й весняного квітання, поетом вранішнього світа називали Григорія Петникова. Такого звання він удостоївся за свою поезію, пронизану сонячним сявом, сповнену соковитих барв і образів, найтонших порухів душі. За висловом Максима Рильського, Г. Петников поет, який «до самозабуття захоплений у мальовничості і розмаїтті доколичного світу, у чарівності природи, в красу людської праці».

«Пути творчества», був членом редколегії журналу «Литст-рора» та «Советская литература». Навесні 1919 р. в лавах Червоної Армії воював на Південному фронті, в Криму, був інструктором політвідділу армії. Друкуватися почав у 1914 р. Разом з В. Хлебниковим випу-стив «Временник 317-ти» (1916) — проти імперіалістичної війни і літературний маніфест «Труба Марсана». В різний час у Москві, Ленінграді, Києві, Хар-кові окремими виданнями ви-ходили поетичні збірки «Лето-рей» (разом з М. Асєвним), «Бит побегов», «Поросль солнца» (1922), «Книга Мари-Загит-Снега» (1920), «Ночные стихотворения» (1930), «Молодость мира» (1934), «Стихотворения» (1935), «За-ветная книга» (1961), «Откры-тые страницы» (1963), «Утрен-ний свет» (1968), «Лирика» (1969). І вже по смерті у видав-ництві «Таврія» вийшла книга вибраного «Пусть трудятся стихи» (1972), підготовлена Віктором Алексєєвим.

Щира, давня дружба зв'язу-вала все життя Григорія Петни-кова і Володимира Сосюра, яка зародилася ще на початку століття в Харкові. В одному з листів до Г. Петникова, датованого 30 березня 1960 року, 62-річний класик української літератури Володимир Сосюра писав: «Как хорошо сознавать, что ты, учитель давней смуглой юности донецкого паренька Владимира Сосюры, стал поэ-том, моим творческим другом, что я в наших стихах сердцем и песней сливался с тобой, пере-водя твои ассоциативно очень сложные, но простые и близ-кие мне стихи». В. Сосюра був одним з пер-ших перекладачів віршів Г. Петникова українською мо-вою. 1962 року у Катериносла-ві вийшла його книжка віршів «Сніги», де багато творів — переклади з Петникова. Чи-мало перекладав Сосюра увійшло також до книги Г. Пет-никова «Вибрані поезії», що побачила світ 1934 року в Хар-кові. Крім В. Сосюра, вірші Петникова українською мовою перекладали П. Тичина, Т. Ма-сенко, Л. Первомайський, С. Голованівський та інші відомі українські поети.

В останню роки свого життя Г. Петников — зрілий і мудрий майстер вірша, досвідчений перекладач з братніх літератур. Багато часу і енергії він віддавав створенню корот-кої форми поезії — тривіршів. Ці лаконічні трирядкові поезії позначені глибоким філо-софським підтекстом, акварельністю, витонченістю, образністю, що засвідчує ювелірну і копійку роботу май-стра художнього слова. Помер Григорій Миколає-вич Петников 10 травня 1971 року. Поховано його на Старо-кримському кладовищі непо-далік від могили Олександра Грина.

Григорій ПЕТНИКОВ

ТРИВІРШІ

Не відриваючись від рідної землі, Ми тільки так Здійнялись в небо можем.
Вночі точилась суперечка між блискавицею й землею: А вранці — слози радості у нас, Немов на квітах, сяють.
Є у мовчання очі: навесні — відкрито-сині, Як знак надійний на снігах. Замки — вони теплоту — Червоної й золоті... А виста осені уже прощально дивиться на мене.
Іду обчій скошеної смуги. Й потрібну думку Мені підказує блаженний спокій. І незбудки Біля джерельця, що витика з дитинства.
З тобою ми — як твій і світло: Немов повітря і політ: Були б лиш крила!
Підгледів я, яка ти є З собою наодинці, Задіялена у дзеркало ріки.
Листа чекаю. Дощ холодний. Й листок мовчання До мене на коліна опустився.
Твій лист читаючи, в дорогу далеко Немає іде до тебе. Будь, вранішній листок, До променя повернути на гліці.
Шукаю дорогу до тебе. І в сутінках. Одно одного знайдемо ми, Якщо любимо.
У сутінках чекаю я на тебе. І раптом — поміж віт — Таке ясно виднина!
З тобою твої арії й сон. Ми з джерела п'ємо. Одно яскраве сонце.
Прошійшов сховами душі, Соба все тягнеться ввіти в мої вірші, Вони за пам'яттю про Вас у повітря не розминуться.
Я вхожу в твій сад, І — тиша-тиша на серці: Я починаю думати віршами.
Коли надідає час чудес, Закінчено картину. Яка ж бо радість з кимось поділитися!
Вона іздалеку від дому в дім дів, І тліє золотавий провід. С'даючим нас променем чарівним: казка!
Як в кремені приховано вогонь, Так і любов У паличці зеленої моєї вірші.
Я вкинув із віршів майже все — Утому снігу, Сум. Блопльовив часу плин. Лишив лиш Вас — як музику — дорогу на вершину.
Я джерелом пробуюсь з глибини (І друзів на шляху зустріну). Нехай водить світлої нап'ються!
Хай вірші трудяться (І після смерті) Читаючи, говориш ти зі мною.

Переклад з російської Данило КОНОНЕНКО.

Про кримських татар, які здавна живуть у Польщі, напи-сано чимало історичних розвідок. Так само часто згаду-ються вони в художній літературі та усій народній твор-чості. Дотепні оповідки й анекдоти, героєм яких є татари, відомі з часів середньовіччя. Один такий сюжет використав Миколай Рей (1505—1569) — автор численних філіпиків, жартів восьмириядкових жартівливих притч. Миколай Рей по справедливості називають батьком польської літератури, бо він першим почав писати не латиною, як тоді водилося, а рідною мовою.

Другий наведений нижче жарт, в якому йдеться про липків (так у Польщі називали татарських вихідців з Подляння й Волині), з невеликими скороченнями подано за збіркою сучасного письменника Леонарда Висоцького «Оповідання старої сосни», побудованої на легендах Підляшся й Мазовшя.

Леонард ВИСОЦЬКИЙ

ПОКВИТАЛИСЯ

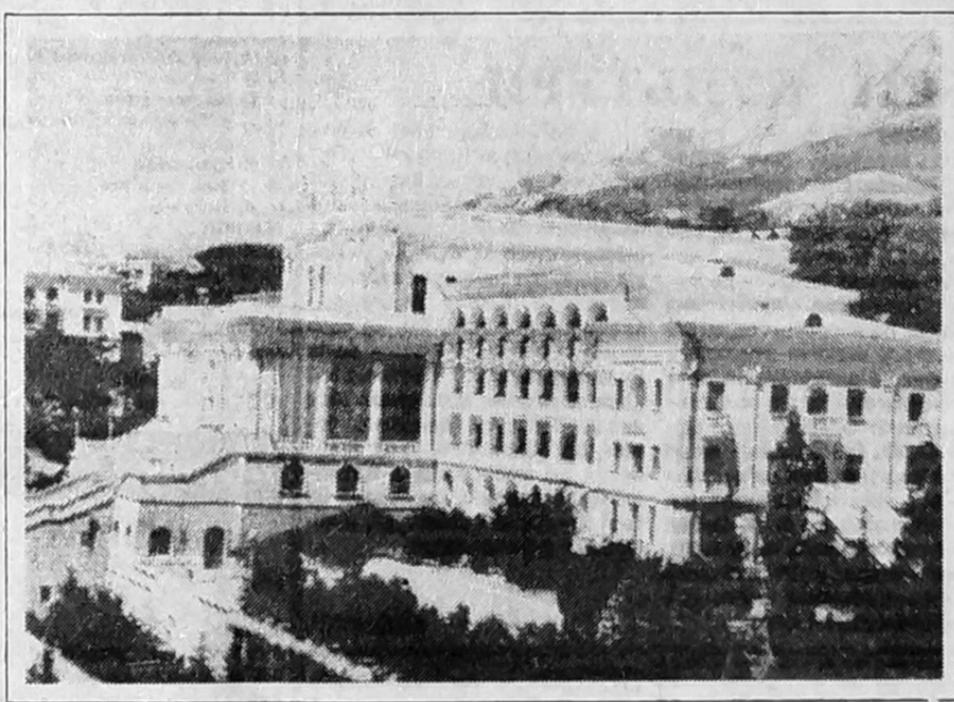
Є в колишньому Венгровсь-кому повіті одне село, в я-кому живуть татари, а точніше нащадки славних колись вой-овників липків. Оселилися во-ни тут у XVI чи XVII столітті, до сідел були прив'язані віткі соломи, в інших — в язаник хмизу, а ще в інших — цебер-ка й джечки, наповнені смо-лою, скляндаром або олією. Рушили вони до Божків і чим ближче до села підступали, тим більшою осторогою дотри-мували. За півмілі отаки, на луках, де копали сіна стожки, верхинки узяті із собою со-ломою, хмиз і патки на значній відстані тихо й швидко пороз-кидали, підпалали все те і в прилеглому до Божків лісі сохвалися.
Вже невдовзі почулися роз-пачливі крики: «Горит! Я-тути!» Спочатку поодинокі, а потім юрками кинулися боївчани гасити пожежу. Нікого не лишилося в селі. Тоді липки крадькома по по-рожніх оселях порозбігалися і в іще теплі постелі смоли на-лили, перинами прикривши. Ох, і сміялися вони, коли вер-талися додому, узявши, як змучені боївчани класили в ліжка і як, мов ошпарені, підлопавалися з них, обліплени різною гіддою.
Чутки про ту виврапу про-котилися по всім округі. Липків до небес вишалапи, а де котрийсь боївчанин з'я-влявся, там кепкували і насміхалися з нього, не раз навіть за шаблю бралися. А липки, сподівалося на по-мощу, своє село мало не на фортецю перетворили, тому посиленя варта завжди на сторожі стояла.
Однак якось до Липок завтав несподіваний гість. То був боївчанин Михайл з кількома товаришами. Він зійнявся у своїй глулоці, про-сив про замирення і обцяв довічну дружбу, кажучи, що не з боязні це чинить (злі язак-ки плескали, нібито від боязк-и прозване село Божкам), бо звитягу свою не раз дово-див, а тому, щоб замість внутрішньої колотниці вичізнаї потрібні єдність і розваж-ливість.
Ох, і частували того дня в Липках боївчан, а при okazji навіть кілька заручин відбулося. Бо нездарма мо-влявся, що незгода руйнує, а згода будує!

Микола РЕЙ.

СЛУХАВ МЕСУ ТАТАРИН

Побували у костюлі, по-сланець з ханату Дивувася, що попів там і свічок багато. «Ну і як, — його питали, — наша служба божа!» «Та вона ж на ошуканство, — каже кримець, — схожа». Гудив дурне він відправу: всі, мовляв, готують Щедрий стіл і коло нього жваво порядкують. Тільки ж їсть один, а іншим не дає нічого. «Не хотів би я ніколи бути на учті в нього!» З польської переклав Григорій РУДИЦЬКИЙ.

МАЛЬОВНИЧІ КУТОЧКИ КРИМУ



МІСХОР. САНАТОРІЙ «УКРАЇНА». Фото Олександра ШУСТА.

Маріанна Іванівна Новикова — член Спілки письменників України. Живе в Сімферополі. Кандидат філологічних наук, доцент. Завідувала кафедрою російської і зарубіжної літератури в Кримському педінституті (Сімферопольському університеті). Ветеран Великої Вітчизняної війни. Пише російською мовою. Вона автор багатьох літературно-критичних праць, книг нарисів, оповідань, повістей, романів.

ТВОЕ ІМ'Я...

Разговаривають — щастливий молодіє родителі новорожденно: — Как же все-таки имя тебе дадим? — Какое? — Слово не спрашивает, а воркует жена, перебрывая уже множество имен. — Хотелось бы очень красивым именем. Она ведь и сама у нас красивая. Видишь? — Да. Вся в тебя, — охотно соглашается муж. — А насчет имени... Давай назовем Агафию. — Ты с ума сошла! — возмутилась мать девочки. — Что за имя? Раньше так кухарок называли. А теперь — никого. — И напрасно. Я, как тебе известно, увлекалась изучением имен. Агафия — по своему происхождению греческое слово, означает — добрая. Разве тебе не хочется, чтобы наша дочка имела это главное качество человека? — Конечно, хочется. Но есть же и другие имена. Откуда они пришли и что значат? — Мария — из древнееврейского — госпожа; Валентина — латинского — сильная; Людмила — славянского происхождения — людям милая; Кирилла — персидского — солнечная. И так далее. — Интересно. Ну, а именем Агафия... доброй... кого-нибудь из таких... не совсем слуг... называли? — Святую великую княгиню Владимирскую. А еще ранее христианскую мученицу молодую сцицилианку, необыкновенной красоты и такой же необыкновенной веры. Агафия перенесла страшные истязания: ей отрезали сосцы, палили огнем и строгали живое тело. Но она не отяжелела от Христа. За это память о ней чтут не только в Италии, но и за ее пределами. — Не хочу, не хочу никаких почестей! Но чтобы нашу девочку никто не мучил! — Дорогая, кто может хотеть муж своему ребенку, да и другим детям? Однако вспомни сегодняшнюю мир: сколько в нем страдающих людей. И многие ведь страдают за свои идеалы. Пусть даже иные, чем у Агафии, но в большинстве случаев тоже светлые. Успокойся, успокойся! Тебе нельзя

ПЕРШИЙ ДОКТОР МЕДИЦИНИ

На ротонді болонського університету поміж імен, що у-славляють цей освітлюючий італійський навчальний заклад, є і Дюродко де Руса (Горюхи з Русі). Такої честі заслугою Юрій Котермак — син Доната з Дрогоби́ча. Назву рідного міста він узяв собі за літературний псевдонім і під іменем Юрія Дрого-бича увійшов в історію світової медицини, філософії, астро-номії, математики, поезії, ме-дицину й астрономію величчю викладав у Краківському університеті, де його лекції слу-хав знаменитий Микола Копер-ник. З Кракова Юрій Дрогобич не раз приїздив на своє батьківщину, бував у Львові. Професор Болонського університету (а в 1481-1482 ро-ках — його ректор), він читав студентам традиційні почесні лекції та ранкові лекції з астро-номії. Юрій з Дрогобича, 500-річчя від дня смерті якого минуло 4 лютого, є першим з відомих ук-раїнських докторів медицини і першим українським автором друкованої книжки. Це — «Про-гностична оцінка поточного 1483 року магістра Юрія Дрогобича з Русі, доктора мистецтва і меди-цини Болонського університету». Написана вона латинською мо-вою, тому й відома головним чи-ном як «Юдіціум праці» університету. Оригінал праці зберігається в національній бібліотеці й музе-ях Італії, Франції, Німеччини, Польщі.

Маріанна НОВИКОВА.

ДЕРЗАЙ, ІВАНЕ!

Великому «русскоязычнику» з малої Гарбузівки Іванові Ціпов'язу (ставшому Ц е л е в а з о в м я) на чужих землях спочую. Іване! Коли тобі скажуть щось дуже погане, не бери до серця. Може, сьогодні чогось недотуєш. Може, я умора недопетруєш. Але в голові твої — великі скриті резерви. Такі, і вони ще проб'ються крізь тверде твоє могутнє лоба. Завсім, українське «щип» і російське «щель» — речі різні. Ціпов, «щель» — це запис. «Щип» — дуба. Та не ти перший, не ти останній. Он сусідка моя. Була «Козинька». Від козички тобо. А стала «Казинька». Нїби сказавши, і на кожне рідне слово рогає, як і сажена. Така в неї алергія на українське мову. І ще це нічого. Козятин знаєш? Той самий. На Вінницькому. Якіньс ун-тер Пришибево — ще царський — сказав колись «казатин». І наші рідні пришибенки, вже радськіє, щоб не порушувати великодержавні традиції в єдині голос: «Казатин! Казатин! Казатин!» Різницю відчували? Все ніби не від кози, а від того, що та коза щось сказала. Дуже боїться наш національний тюрк походити від кози. Радше буд-де безвідним виспоком. І дитям своїм на виспоків перетворює. Одна суперінтелігентна мамаша одному директору школи писала: «Прошу особливого мого робото-ника от ученика українського язика ввиду боєсти голови». Тебе не косябоджали? Від вичення рідної мови, і то ти вирис «казинькою». А воно бідне «косябодженію» «авиду боєсти голови», тобо визнание рідною мовою безліччюпочинком, до чого домотує-ся! Кажуть, Іване, що всіх отаких, як ти, «нерусских русскоязычников» «язичников русских», які вважають, що навіть втруси — «зато русские», які з оскаженієм сприймають відродження національних культур і національних мов, називають башка-лами Сулова. Стократ шкідливими. Бо свої мови позрайкали. Російську мову і російський народ компрометують. І той народ, серед якого живете, зневажаєте. Ви розка-дали здорові національні ор-гадузми. Ви не даєте їм думою одужати. Закон про мови бойкотуєте... Віта Царикін про вас каже: — Що з них візьмеш? «Дуракам закон не писан. Если писал то не читан. Если читан то не понят. Если понят, то не так...» — А я думаю, бідне в самих «башка-цилах» і не в самих «дураках». Биде хто в отаких «забодотенних» косябодотелях, які ще й сьогодні кажуть: — Ходить неблагодарний! Если бы мы вас не освободили, вы бы сами пор ностили свои шаровари, а мы свои галушки и говорили на своей

Евген ДУДАР.

4 ВШАНОВУЄМО ЮВІЛЯРІВ

1994 рік багатий на ювілеї видатних діячів української культури...

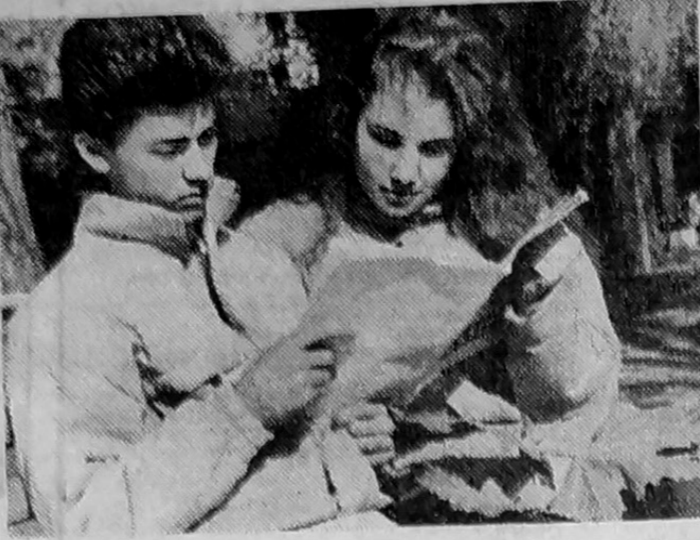
23 січня в Ялтинському музеї Лесі Українки за участю міського товариства «Просвіта» відбулися літературні читання...

У музичній інтер'єр за участю працівників організації виступили портрети обох письменників роботи художника Ф. У. Жук...

Відкриття читання виступом молодого дослідника, вихованця ялтинської «Просвіти», а імні студентки Львівського університету Наталі Обозненко...

Більшість повідомлень на читаннях змальовували багатогранну постать Степана Руданського, відкриваючи все нові і нові яюшки в його творчості...

Світлана КОЧЕРГА.



Арсен Сеферов і Олена Гуцало, яких ви бачите на світлинці згорі, вчаться на першому курсі фортепіанного відділення Сімферопольського музичного училища ім. Чайковського...



Фото Миколи ЛІТОВОГО.

НАРОДНИЙ ПОЕТ

Так називався вечір, присвячений 160-річчю від дня народження видатного українського поета Степана Руданського...

Із словом про Руданського виступив член Спілки журналістів України, відповідальний секретар газети «Кримська світлиця» Василь Богдунчик...

ЯК УПОРЯДКУВАЛИ МОГИЛУ РУДАНСЬКОГО

У п'ятдесяті роках в намірився в Херсонському педагогічному інституті. Українську літературу XIX століття навчав доцент Костя Лавренко...

В тому з перекопався, коли почав учителювати в школах Білогірського району — Ароматівській, з полта в Кривошанській. Під час вивчення могили Степана Васильовича в мене виникли міхмірні асоціації...

Іван ДЯЧЕНКО.

ЗВІДКИ НАЗВА?

За своєю давнині лютий був останнім місяцем року, слов'янським новітнім відзначалося з настанням тепла, тобто з початком польових робіт...

ЛЮТИЙ

Не відіму від інших місяців лютий не має сталої клички дня — через кожні чотири роки до нього додається двадцять дев'ять доба...

Г. ОЛЕШКО.

ОБРІЇ КУЛЬТУРИ

Підсумкова нарада працівників культури, яка дала оцінку результатам роботи за 1993 рік, проходила в м. Ялта...

НАШ КОР.

ДО ВАШОЇ УВАГИ! Несприятелі дні у лютому: 2, 10, 15, 21, 28.

СПОРТ

Перемогою збірної команди Севастополя, до якої входять і військовослужбовці ВМС України, завершився перший чемпіонат Криму з боксу...

Молода жінка подає чоловікові на обід курку. Раз вквувшись, чоловік підріпало обиджух страу, а потім питає: — Що ти напхала всередині? — Нічого! Там взагалі не було місця!

Table with TV programs for Monday (Понеділок) and Tuesday (Вівторок) for 7 and 8 February.

Table with TV programs for Wednesday (Середа) for 9 February.

Table with TV programs for Thursday (Четвер) for 10 February.

Table with TV programs for Friday (П'ятниця) for 11 February.

Table with TV programs for Saturday (Субота) for 12 February.

Table with TV programs for Sunday (Неділя) for 13 February.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОД, ОПУБЛІКОВАНИЙ У № 4 «КРИМСЬКОЇ СВІТЛИЦІ»

1. Карабин. 2. Фібра. 3. Собко. 4. Корифей. 5. Малікин. 6. Хоровод. 7. Ампер. 8. Теор. 9. Призначено. 10. Штогаренко. 11. Катагульта. 12. Пята. 13. Петров. 14. Манен. 15. Унісон. 16. Картеч. 17. Егіпта. 18. Бажа. 19. Метод. 20. Тесла. 21. Хоменко. 22. Павос. 23. Вальс. 24. Руденко. 25. «Тоска». 26. Чардав. 27. Струг. 28. Савон. 29. Явас. 30. Садовський. 31. Екватор. 32. Говіков.

ПРАЦЬОВИТИЙ Приїхав син у село до матері. Зайшов до хати, поставив валізу і відразу: — Мамо, дай побубати!

Під час огляду пацієнтка закликає лікаря потоком скарг на нездужання. Лікар закінчує огляд і говорить: — Прошу показати язика! тримаючи його висунути, поки не вилишувешся.

ВЕСЕЛА ПРИЧИНА У зубного лікаря. — Чого це ви так повеселіли, лікарю? — питає медсестра. — Зараз увійде автоінспектор, який недавно мене оштрафував.

НЕ ВТОРОПАВ — Лікарю, ви порекомендува-

Table with TV programs for Monday (Понеділок) and Tuesday (Вівторок) for 14 February.

Table with TV programs for Wednesday (Середа) for 15 February.

Table with TV programs for Thursday (Четвер) for 16 February.

Засновники: Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, Кримська організація Співки письменників України, трудовий колектив редакції.

Наш розрахунковий рахунок № 619217 у Сімферопольському філіалі Укрбанк «Відродження» МФО 324861.

Реклація не завжди поділяє думки авторів публікації. Відповідальність за достовірність фактів, цифрових та статистичних даних несутуть автори.

Головний редактор Олександр КУЛИК.